Ramazan hilalini görmede hesaba dayanmak

[Türkçe — Turkish — تركي]

Abdullah b. Abdurrahman el-Cibrîn

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿ الاعتماد على الحساب في رؤية هلال رمضان ﴾

« باللغة التركية »

عبد الله بن عبد الرحمن الجبرين

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2011 - 1432

IslamHouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Soru:

Ramazan ayı hilalini görmede hesaba dayanmak câiz midir?

Cevap:

İslâm şeriatı, hesaba dayanma esasına değil de gözle görme esasına dayanmayı getirmiştir.

Nitekim Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Biz ümmî (okuma-yazma bilmeyen) **bir ümmetiz. Hesap ve kitabı bilmeyiz. Ramazan hilalini gördüğünüz zaman oruç tutun** (oruca başlayın) **ve Şevval hilalini gördüğünüz zaman bayram edin. Eğer size hava kapalı olur da hilali göremezseniz, sayıyı** (ayı otuza) **tamamlayın."**

Bir rivâyette: **"onu takdir edin"** ifâdesi geçmektedir.

Âlimler, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in:

"Biz ümmî (okuma-yazma bilmeyen) **bir ümmetiz."**

Sözünden Şaban ve Ramazan ayında ru'yetten başkasına dayanmanın câiz olmadığı hükmünü çıkarmışlardır.

Fakat bazı âlimler şöyle demişlerdir:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sözünü ettiği ümmîliğin yok olduğu bir zaman geldiğinde hesaba dayanmak da sahih olur. Bu, onların 30 gün olduğu zaman ayı tam, 29 gün olduğu zaman eksik kabul etmeleridir.

Normal bir yıldaki durum böyledir. Fakat "artık yılda" ayların yedi tanesi tam, beş tanesi eksik olur.

Âlimlerin çoğunluğu ise şöyle demektedirler:

Ümmîlik yok olsa ve insanlar hesap kitap bilir hale gelseler bile hüküm kalıcıdır. Çünkü Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- hükmü genel kılmıştır.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ve ashâbı için geçerli olan şey, onlardan sonrakiler için de kalıcıdır.